

Bokor Alexander Péter

Ezen a képen a nagyobbik fiam látható. A kép valamikor az 1940-es években készült, Újvidéken. A nagyobbik kisfiam orvos akart lenni. Hatéves korában ölték meg, Auschwitzban. 1935-ben Budapesten ismerkedtem meg a férjemmel. Mentem a villamossal, és a villamosban valaki megkérdezte, hogy hol a Rákóczi út. Mikor leszálltam a Rákóczi úton, mondtam, hogy ez a Rákóczi út. És a férfi, aki kérdezte, mellém szegődött. És azt kérdezte tőlem, hogy merre van az EMKE Kávéház. Én mondtam neki, hogy az utcán nem ismerkedem, menjen a rendőrhöz, és kérdezze meg tőle. Azt mondta nekem, hogy menjünk együtt a rendőrhöz. Mikor megtudtuk, hogy merre van az EMKE, megkérdezte, hogy nekem nagyon fontos-e odamenni, ahova én megyek. Mondtam, igen. Erre azt kérdezte tőlem -- akkor volt az ötórai tea divatban --, hogy hallottam-e a Rajkó zenekart,

amelyik délután az EMKE-ben zenél, s nem mennék-e el vele meghallgatni. Megnéztem, nagyon elegánsan volt fölöltözve, elmentem az EMKE-be. Mi történhet délután öt órakor? Levetettem a kabátomat -- én is jól voltam fölöltözve, s elég vékony voltam. Ilyen magas sarkú cipőben persze, fekete szövetruha volt rajtam. Leültünk, és elővette az útlevelét, mert azt mondta, hogy én azt mondtam, hogy utcán nem ismerkedem, hát ő most be akar mutatkozni. Bokor Ernőnek hívták, és be volt írva, hogy gyáros. Jugoszláviában élt, Novi Sadon [lásd: Újvidék]. 1937 augusztusában megesküdtünk. Én huszonnégy éves voltam, ő harminchét. A szüleim ellenezték. Főként a kora miatt. De a legboldogabb házasság volt. Sajnos nagyon rövid ideig, csak négy és fél évig tartott. Nászúton Velencében voltunk, a Kristály Hotelben laktunk. Autóval mentünk nászútra, bejártuk egész Olaszországot. Azt hiszem, két vagy három hétig utaztunk. A házasságunkból két fiam született, 1938-ban és 1941-ben. A nagyobbik fiamat Alexander Péternek kereszteltük, Budapesten született Kende főorvosnál, a János Szanatóriumban. A kisebbik fiamat Tomiszlav Igornak hívták. Újvidékre költöztünk. 1941 decemberében az idősebbik fiam az óvodában megfázhatott. Borzasztó beteg volt, magas láza volt, félrebeszélt. Mikor jobban volt, elvittük röntgenre, s az orvos azt mondta, tuberkulózisa van. Megijedtünk, a kisebbik fiam akkor volt kilenc hónapos, fölhívtuk rögtön a nagybácsit Budapesten, rezerváltattunk a Bródy gyerekkórházban egy külön szobát, és utaztunk fel Budapestre. Megérkeztünk, és az orvos, aki felírta a leleteket, rögtön azt mondta, hogy a gyerekek influenzája volt. Jött a főorvos, a tüdőfőorvos a másik kórházból, kiderítette, hogy a gyerek tüdején egy tályog van. Úgyhogy egy héten kétszer vagy háromszor kellett röntgenre menni, és a férjemtől kapott vérátömlesztést. Januárban, miután a gyerek egy kicsit jobban lett, a férjem hazautazott, mert nyugtalankodott az otthonhagyott kicsi miatt. Szerdán utazott haza, és utána semmi hír. Csodálkoztam, hogy miért nem üzen. Pénteken már borzasztó ideges voltam, bementem a Mariska nénihez, anyám nővéréhez, de ott se találtam a helyemet. Akkor hallottuk, hogy valami van Újvidéken, de ez olyan titokban volt, hogy senki nem tudott semmit. Szombaton megérkezett a vonat Újvidékről, azzal sem jött. Akkor már biztosan tudtam, hogy valaminek kellett történnie, hogy nem hívott, és nem is jött. Föl akartam hívni a lakásomat, de a telefonközpontnál egy csomó telefonhívás volt előttem, csak éjfélkor kaptam kapcsolatot. A nevelőnő jött a telefonhoz, és kérdezte, hogy nem tudok-e semmiről. Mondom, nem. Azt mondja, a férje le van tartóztatva, holnap jövök a gyerekekkel. Én ekkor az édesanyámhoz költöztem Gyönkre, a két gyerekemmel. A földünket elvették, semmi jövedelmünk abból nem volt, mégis több cselédünk volt, hogy miért, fogalmam nincs. Amikor megérkeztünk Auschwitzba, a retikülömet is elvették, de kértem a német nőt, hogy hagyja meg a gyerekeimnek a fényképét, a két gyerek fényképét hagyja meg, s akkor odaadtam neki az arany karkötőmet, ami be volt varrva a kabátomba. Meghagyta a képeket. A mi családukából hárman menekültünk meg. Anyám és a gyerekek nem menekültek meg.